Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	12CoP/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6618204448
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Peter Kvietok
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2020:6618204448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci starostlivosti o maloletého Y. Q., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky L. P., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom K., I. II XXX/XX, adresa pre doručovanie Y., O. XX, v konaní zastúpenej JUDr. Bronislavou Garajovou, advokátkou so sídlom Poltár, Železničná 291 a otca Y. Q., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom K., t. č. bytom K. - N., Q. XX, zastúpeného Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom so sídlom Lučenec, Martina Rázusa 19, o zmenu úpravy styku, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/53/2018-436 zo dňa 16. 01. 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej tiež „okresný súd", alebo „súd prvej inštancie", resp. „prvostupňový súd") odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/84/2014-290 zo dňa 23. 06. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.06.2015, v časti úpravy bežného styku otca Y. Q. s maloletým Y. Q., narodeným XX. XX. XXXX tak, že:
- otec si maloletého mimo hokejovej sezóny, t. j. v mesiacoch máj, jún, júl, august prevezme prvú párnu nedeľu o 9.00 hodine spred domu matky a vráti ho v ten istý deň do 18.00 hodiny na tom istom mieste;
- druhý párny víkend si otec prevezme maloletého v piatok o 18.00 hodine spred domu matky a vráti ho v sobotu do 17.00 hodiny na tom istom mieste;
- počas hokejovej sezóny, t. j. v mesiacoch september, október, november, december, január, február, marec, apríl si otec prevezme maloletého každú párnu nedeľu o 9.00 hodine spred domu matky a vráti ho v ten istý deň do 18.00 hodiny na tom istom mieste.

2. Takto upravený styk sú obaja rodičia povinní dodržiavať, matka maloletého na styk s otcom vždy vopred pripraviť a otec v stanovené termíny maloletého od matky prevziať a vrátiť jej ho v poriadku. Vyslovil, že styk upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/84/2014-290 zo dňa 23. 06. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 06. 2015, v časti úpravy styku otca s maloletým Y. počas vianočných, veľkonočných sviatkov, jarných, letných prázdnin ostáva nezmenený. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Otcovi maloletého dieťaťa uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 250,- Eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti odvolaním napadnutého rozsudku.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhala zmeny úpravy bežného styku otca s maloletým dieťaťom, a to tak, aby otec bol oprávnený sa stýkať s maloletým každý posledný víkend kalendárneho mesiaca od piatku od 18.00 hodiny do soboty do 17.00 hodiny. Svoj návrh odôvodnila tým, že v súčasnosti maloletý hrá hokej v druhej lige - mladší žiaci HC 07 Detva a vzhľadom na vynikajúce výsledky je maloletý zaradený medzi starších hráčov, hoci ešte stále hráva aj zväzový turnaj žiakov 4.ročníka. Tréningy máva 4-krát do týždňa, podľa rozpisu na každý týždeň. Zápasy druhej ligy sa hrajú každú nedeľu, striedavo v Detve alebo u súpera, dokonca už aj v Poľsku. Liga sa končí v apríli, resp. v máji, následne pokračujú letnou prípravou v mesiacoch jún, júl, kedy sú tréningy 3-krát do týždňa, v júli je ešte dvojtýždňový kemp s dvojfázovou prípravou. V auguste už začína príprava na ľade. Okrem toho sa maloletý zúčastňuje turnajov Slovenského zväzu ľadového hokeja, ktorých je počas sezóny osem, v rôznych mestách po celom Slovensku. Na konci sezóny, čo je marec až apríl je turnaj v Košiciach. Otec maloletého dieťaťa nerešpektuje rozhodnutie súdu a nie je ochotný voziť syna na tréningy. V auguste 2018 bol Y. dva týždne u otca a neodviezol ho ani na jeden tréning. Maloletý tak vypadol z formy a bol z toho veľmi nešťastný. Čo sa týka zápasov, otec dieťaťa neverí, že sa zápasy konajú, myslí si, že si ich ona vymýšľa. Rozpis tréningov aj zápasov je pritom zverejnený na webovej stránke hokejového klubu. Aby sa Y. vyhol absencií na zápasoch a tréningoch, musí mu písomne oznámiť, ako aj na políciu, že dieťa v stanovenom čase nepôjde k otcovi. Keďže sa na otca nemožno spoľahnúť čo sa týka tréningov a zápasov, ani v iných otázkach je potrebné styk s otcom upraviť. Pokiaľ je maloletý u otca, trávi čas hraním sa na telefóne, resp. play station. Otec syna nosí do pohostinstiev, nemá u otca čo jesť. V lepšom prípade ho otec odnesie k starým rodičom, kde varí stará matka.

4. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že jeho bývalá manželka mu maloletého dáva sporadicky, nakoľko si vymýšľa kadejaké turnaje, zápasy, a keď nemá maloletý turnaj a zápas, tak si vymyslí, že je chorý a ide s ním k lekárovi. Za dva roky dával aj trestné oznámenie na matku, že mu maloletého nedáva. Je pravdou, že potom je s maloletým len 5-6 krát do roka, nakoľko ho jeho matka stále očierňuje. Pokiaľ mal maloletý tréningy v Lučenci nosil ho tam. Od augusta 2016 má ich v Detve, s čím nemá problém, a taktiež nie je pravdou, že by ho nepodporoval v športe. V prípade, ak mal upravený styk s maloletým a bol u neho, vždy ho odniesol na tréning aj na zápas, okrem jedného dňa, a to keď prišiel starší syn z Írska, čo bolo v roku 2017. Pokiaľ meškal na zápas 02.12.2018 bolo to spôsobené poľadovicou a haváriou počas cesty.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, maloletého dieťaťa, znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej, prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/84/2014-290, uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/46/2017-25, rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/39/2017-152, uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/65/2017-125, správy ODI Lučenec, hokejového klubu 07 Detva, s.r.o., správy od kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, správy z Hokejového klubu Rimavská Sobota, správy z poradensko-psychologického procesu, posudku od triedny učiteľky Mgr. J. XX/XXXX záverov O. posudku č. 20/2019 znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej.

6. Prvostupňový súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené. Maloletý bol na čas po rozvode manželstva zverený do výchovy a starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného 100,-- Eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletým Y., a to bežný styk každý párny piatok o 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod., a taktiež bol upravený styk počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných, letných prázdnin. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.06.2015. Uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/46/2017-25 zo dňa 21.07.2017 súd konanie o zmenu zverenia maloletého Y.a Q. do osobnej starostlivosti otca zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.08.2017. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/39/2017-152 zo dňa 09.10.2017 súd návrh otca na zníženie výživného na maloletého Y.a Q. zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica číslo konania 11CoP/12/18-210 dňa 25.04.2018. Uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/65/2017-125 zo dňa 25.04.2018 bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré sa týkalo zmeny styku maloletého s otcom zamietnutý. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.07.2018.

7. Maloletý na pojednávaní súdu dňa 04.12.2018 uviedol, že tréningy má každý pondelok, utorok, stredu a štvrtok alebo v piatok, čo znamená, že keď nemá tréning vo štvrtok, je tréning v piatok a opačne. Zápasy sú buď v sobotu alebo v nedeľu, pričom väčšinou to býva v nedeľu. Hokej hrá od 4 rokov, veľmi

ho to baví. Tréningy máva v Detve. Na tréningy ho vozí Jarko a niekedy ide s ním aj mamina. Na zápasy chodí aj s maminkou, aj s V.Niekedy ho vozí ocko aj na tréningy, naposledy bol v nedeľu u ocka, odviezol ho na zápas, ale ho odniesol pozde. Tréning čo mal v piatok, tam nemeškali. Keď je u ocka, tak sa hrá v izbe hore, ocko nevarí, zvykne variť jeho manželka E., a niekedy donesie obed aj babka. Ocko niekedy aj kričí, keď sa mu niečo nedarí, nie je to však často. Veľmi k nemu nerád chodí, lebo sa tam nudí, ale k babke a dedovi chodí rád. S ockom by sa chcel stretávať, tak raz do mesiaca alebo nevie.

8. V ods. 20., 21., 22., 23., 24. odôvodnenia rozhodnutia okresný súd uviedol jednotlivé obsahy správ kolízneho opatrovníka. Taktiež v ods. 27., 28., 29., 30. okresný súd uviedol obsahy jednotlivých správ o prešetrení pomerov kolíznym opatrovníkom.

9. V ods. 34. odôvodnenia rozhodnutia okresný súd podrobne opísal odpovede na zadané otázky zo záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej, ktorú súd ustanovil v predmetnej veci. Znalkyňa PhDr. Martina Bečková následne na pojednávaní prvostupňovému súdu k svojmu znaleckému posudku a otázkam, ktoré jej boli položené zo strany otca uviedla, že predmetnému prípadu sa venovala už v roku 2015, kedy ohľadne maloletého vypracovala prvý znalecký posudok, v ktorom doporučila rozšírenie stretávania sa otca s dieťaťom s tým, aby primárne zabezpečoval záujmovú činnosť dieťaťa. Zo spisového materiálu, ktorý jej bol doručený k znaleckému posudku v tomto konaní, a ktorý vypracovala pod číslom 20/2019 sa dozvedela, že takéto stretávanie otca s maloletým dobre nefunguje, čo vyplynulo jednak z výpovede samotného maloletého na súde, ale aj z výpovede triednej učiteľky a matky dieťaťa. Na základe vlastného vyšetrenia potom skúmala tento vzťah dieťaťa s otcom a zistila, že ide o naozaj komplikovaný vzťah, pričom sám maloletý pociťuje, že od otca ako keby nedostával dostatok pozitívnych emócií, hoci udáva, že s ním rád trávi voľný čas. Otca vníma ako náladového a vyčíta mu, že máva zlú náladu a niekedy sa rozhnevá bezdôvodne. Tak isto mu pripisuje, že rád požíva alkoholické nápoje. Maloletý so starými rodičmi zo strany otca má vybudované intenzívne pozitívne kontakty, cez ktoré by otec mal priestor popracovať na svojom vzťahu so synom. V znaleckom posudku, ktorý ohľadne maloletého vypracovala v roku 2015, navrhla určiť dosť široký styk čo sa týka otca a maloletého, avšak sa ukázalo, že to nefunguje, a treba hľadať inú cestu, pretože to nie je v prospech maloletého. To, že samotný styk nefunguje tak, ako má svedčí aj predmetné konanie, ktoré prebieha. Pri vyšetrení maloletého zistila, že keď pociťuje nejaké uvoľnenie, tak sa vie vyjadriť autenticky ako to cíti a v momente, keď má pocit, že preberá zodpovednosť a cíti tlak, má tendenciu rodičom neubližovať, chrániť ich a nepovie skutočnosti ako to cíti. V súčasnosti ak sa otec intenzívne venuje synovi a buduje si s ním vzťah. Je možné, že ak budú v budúcnosti nejaké iné vyšetrenia, zistí sa, že ten vzťah medzi nimi je intenzívny a emocionálne pozitívne sýtený. Ale je to ťažká hypotetická otázka ako dlho by bolo potrebné tento vzťah budovať, pretože je tam veľa faktorov. Ak rodičia navzájom na seba nadávajú, dieťa má niekoľko možností ako z tohto uniknúť, pretože je to pre neho neprijateľné. Jedna z možností je syndróm zavrhnutého rodiča, čo v danom prípade sa ešte nedá pozorovať, aj keď ten vzťah nie je ideálny, ale nie je ani extrémne negatívny, pretože syndróm zavrhnutého rodiča by zahrnul aj jeho rodinu, bol by negatívny vzťah k otcovi, k jeho rodičom a podobne. Nemyslí si, že dieťa sa postaví na stranu matky v tom, ako ona vníma otca, ale skôr si vyberie druhú možnosť, že ak rodičia navzájom na seba nadávajú, tak unikne od obidvoch. Napríklad, keď príde puberta, prestane ich rešpektovať, zaradí sa do nejakej skupiny asociálov, ktorí majú taktiež zlý vzťah s autoritami. Je potrebné si uvedomiť, že vzťah aký majú medzi sebou navzájom rodičia, a ako medzi sebou komunikujú, tak z tohto sa utvorí osobnosť dieťaťa. Ak je ten vzťah plný konfliktov, tak aj vnútro dieťa bude plné konfliktov. Je potrebné preto hľadať nejakú možnosť, aby tlak na dieťa nebol až taký veľký, keďže rodičia nie sú schopní medzi sebou komunikovať.

10. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, podľa § 25 ods. 1, 2, 3 a 4 Zákona o rodine. Na vec tiež aplikoval ust. § 26 Zákona o rodine, § 28 ods. 2 Zákona o rodine, § 36 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP.

11. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal prvostupňový súd preukázané, že návrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým Y., je čiastočne dôvodný. Naposledy bol styk otca s maloletým Y. upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.06.2015, v rámci rozvodu rodičov maloletého dieťaťa. Styk otca s maloletým dieťaťom bol problematický, a to z dôvodu, že maloletý Y. od svojich štyroch rokov hrá hokej, pričom počas doby kedy mal upravený styk s otcom sa tréningov, resp. zápasov nezúčastňoval, čoho dôkazom je aj skutočnosť,

že už uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/15/2016-31 zo dňa 07.03.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2016 a vykonateľnosť dňa 07.03.2016, bol vo forme predbežného opatrenia dočasne upravený bežný styk maloletého s otcom, prispôsobený hokejovým tréningom a zápasom. Tak upravený dočasný styk platil do právoplatného rozsudku vo veci vedenej na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 21P/16/2016, t. j. do 29.04.2016, kedy bolo konanie v predmetnej veci právoplatne skončené. Keďže otec maloletého dieťaťa nerešpektoval tréningy a zápasy, ktoré mal maloletý, matka maloletého dieťaťa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/65/2017-125 zo dňa 25.04.2018, zamietnuté. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.07.2018.

12. Z pripojených spisov Okresného súdu Lučenec má prvostupňový súd preukázané, že maloletý sa aktívne venuje hokeju, v súčasnosti v Hokejovom klube Rimavská Sobota, pričom aj výsluchom maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že hokej je pre neho "všetko" a aj zo správy hokejových klubov mal preukázané, že maloletý dosahuje v oblasti hokeja veľmi dobré výsledky. Je zrejmé, že maloletý má záujem i naďalej sa venovať tejto športovej aktivite, pričom z dôvodu obavy o to, že otec maloletého neodnesie včas na zápas alebo tréning, resp. príde pre neho neskoro, matka maloletého dieťaťa otcovi v uvedené časy, keď mal prebehnúť jeho styk s maloletým, nedávala. V priebehu konania, však pokiaľ matka maloletému umožnila stretnúť sa s otcom, tento začal rešpektovať rozpis tréningov a zápasov maloletého a zabezpečoval účasť na nich.

13. Súd prvej inštancie uviedol, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Tie sú povinní chrániť aj podľa Dohovoru o právach dieťaťa - uverejneného ako Oznámenie č. 104/91 Zb. tak, aby sa v každom prípade zabezpečil najlepší záujem dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu, na aktívny život v dospelom veku a podobne.

14. Súd prvej inštancie konštatoval, že právo styku detí s rodičmi vyplýva aj z článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, právo rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. V tomto smere prvostupňový súd uviedol, že právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že "je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov" (gorgulu vs. Nemecko - aplikácia no.74969/01), resp. "že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča" (hansenova vs. Turecko - aplikácia no. 36141/97).

15. Súd prvej inštancie uviedol, že zákonná úprava vždy preferuje dohodu rodičov, pokiaľ sa však rodičia nedohodnú, ďalšou možnosťou ako upraviť stretávanie rodiča s dieťaťom je autoritatívne súdne rozhodnutie, ktoré je subsidiárne riešenie pre všetky ostatné prípady, teda jednak ak sa rodičia o styku nedohodnú vôbec a ani nepožiadajú o neupravenie styku alebo ak síce uzavrú dohodu, ale táto nebude v záujme maloletého dieťaťa, a tak ju súd nebude akceptovať. Súd musí upraviť styk autoritatívne vždy, ak z okolnosti prípadu usúdi, že medzi rodičmi stále trvajú negatívne emócie, ktoré môžu v budúcnosti ohroziť realizáciu stretávania, ak má byť ponechané na dohodu rodičov. Účelom styku rodiča s maloletým dieťaťom je zabezpečiť, aby sa druhý rodič mohol aspoň čiastočne podieľať na výchove maloletého dieťaťa, a aby sa vytvárali a prehlbovali prirodzené vzťahy, aké medzi rodičom a dieťaťom majú byť. Rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností nie je nemenné, ale za podmienky zmeny pomerov ho možno zmeniť (§ 28 Zákona o rodine).

16. Prvostupňový súd konštatoval, že podstatou podaného návrhu zo strany matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom bola skutočnosť, že je potrebné upraviť styk otca s maloletým z dôvodu, že maloletý navštevuje hokejový klub, v rámci ktorého má nespočetné tréningy a zápasy, na ktoré ho jeho otec nevozí, je nezodpovedný, a preto v čase, keď má mať maloletý upravený styk s otcom, a v tom čase má tréning alebo zápas, maloletého mu neodovzdá a o tejto skutočnosti informuje aj políciu, čo vyplýva aj z listinných dôkazov, ktoré do súdneho spisu predložila (č. l. 2, 4, 140 spisu). Z výpovede otca mal prvostupňový súd za zrejmé, že v podstate ani dieťa nemohol nosiť na zápasy a tréningy, keď mal upravený styk, nakoľko mu ho matka neodovzdala, čo sa prejavilo aj v priebehu konania v danej

veci, avšak postupne až do vyhlásenia rozsudku súdu, t. j. do 16.01.2020 sa táto situácia tak zo strany matky ako aj otca zlepšila. Z listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, a to zo správy z ODI Lučenec mal prvostupňový súd za preukázané, že počas konania, keď mal maloletý byť u otca (mal upravený styk) dňa 02.12.2018, keď mal zápas v Detve, otec tam meškal, čo dôvodil poľadovicou na úseku Lučenec - Detva a spôsobenou dopravnou nehodou. Dôvod tohto meškania na zápas sa potvrdil ako pravdivý, čo vyplýva zo správy OR PZ Lučenec, ODI (č. l. 121, 122 spisu). V priebehu konania, keď otec maloletého dieťaťa začal dodržiavať termíny upravené súdom ohľadne styku s maloletým, vozil ho na tréningy a zápasy, na pojednávaní súdu dňa 11.06.2019 matka maloletého dieťaťa navrhla, aby súd dal vypracovať znalecké dokazovanie za účelom posúdenia úpravy styku, nakoľko správanie maloletého sa zmenilo, čo pripisuje tomu, že je tlačený, aby chodil s otcom, s čím má zrejme aj stresové situácie. Sama matka na pojednávaní súdu dňa 04.12.2018 ako aj dňa 16.01.2020 prostredníctvom svojej zástupkyni uviedla, že nechcú anulovať otca zo styku alebo ho nejako vytesniť, skôr si myslia, že vzťah otca a syna je potrebné udržiavať, ale chcú minimalizovať stres, ktorý maloletý musí prežívať, ak sú nejaké termíny zápasov a tréningov, ktoré je potrebné rešpektovať a dodržiavať.

17. Prvostupňový súd konštatoval, že medzi rodičmi dieťaťa viazne vzájomná komunikácia ohľadne stretávania sa otca s maloletým Y., čo vyplýva aj zo správy z poradensko-psychologického procesu. Zo samotnej správy mal za zrejmé, že konflikty vo vzťahu u oboch rodičov sú dlhodobé. Ich vzájomné opozičné postoje sa vytvárali v dlhom časovom horizonte a sú pre oboch pomerne hlboko zvnútornené a silne emocionálne saturované. Tieto opozičné postoje bránia snahám oboch rodičov o dosiahnutie konsenzu ohľadne výchovy ich maloletého syna.

18. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Poltár zo dňa 07.06.2019 pre prvostupňový súd vyplynulo, že podľa tvrdení matky sedení u psychológa ÚPSVaR Poltár sa zúčastňovala pravidelne, ale myslí si, že sú zbytočné. Otec maloletého dieťaťa sa zúčastnil dvoch spoločných konzultácií a dvoch samotných konzultácií. Psychológom ÚPSVaR, Poltár bolo doporučené pokračovať skôr v individuálnych konzultáciách, než spoločných a v dlhšom časom rozmedzí. Pre pretrvávajúce nezhody rodičov v oblasti komunikácie ohľadne maloletého, súd prvej inštancie vyzval oboch rodičov, aby preukázali, že v tomto smere chcú, aby sa zlepšila komunikácia medzi nimi, a sami v tejto oblasti vyhľadali psychológa, avšak ani zo strany matky, ani otca táto skutočnosť súdu preukázaná nebola.

19. Súd prvej inštancie podotkol, že návrh matky maloletého dieťaťa na zmenu úpravy styku maloletého Y.a s otcom bol založený na dôvodoch, že maloletý navštevuje hokejový klub, kde sú zápasy a tréningy, ktoré otec maloletého nerešpektuje, preto je potrebné v tomto smere upraviť styk otca s maloletým dieťaťom. Matka maloletého dieťaťa počas konania písomným podaním zo dňa 31.01.2019 špecifikovala navrhnutú zmenu úpravy styku maloletého Y.a s jeho otcom, okrem bežného styku aj na vianočné sviatky, veľkonočné sviatky a letné prázdniny, inak ako bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec spisová značka 12P/84/2014, pričom dôvod na zmenu úpravy styku otca s maloletým počas sviatkov a letných prázdnin nijako nešpecifikovala.

20. Konštatoval, že ani zo samotnej výpovede maloletého, či už pred súdom alebo kolíznym opatrovníkom nevyplynula skutočnosť, že by nemal záujem stretávať sa s otcom. Prvostupňový súd prihliadol najmä na výpoveď maloletého pred kolíznym opatrovníkom dňa 03.10.2019 (keď už styk s otcom prebiehal viac-menej pravidelne), kedy uviedol, že naďalej sa venuje hokeju, tréningy mu už začali a má ich pravidelne každý týždeň, a to v pondelok od 14.45 hod. do 16.00 hod., v utorok od 15.30 hod. do 16.30 hod., vo štvrtok od 14.45 hod. do 16.00 hod. a v piatok od 15.30 hod. do 16.30 hod. Zápasy máva pravidelne každú sobotu, približne od 10.00 hod. Každú stredu cestuje do Trenčína na prípravné zápasy s Duklou Trenčín, pretože v októbri pôjde na turnaj do Chicaga. Vyjadril sa, že s otcom sa stretáva každý druhý víkend vždy od piatka do nedele, chce sa s ním aj naďalej stretávať, má ho rád, ale nevie sa vyjadriť ako a kedy by sa chcel s ním stretávať. Väčšinou keď má ísť k otcovi ho bolí hlava a má hnačku, nevie však prečo to tak je, pretože nie je nervózny, keď tam má ísť. U ocka sa cíti veľmi dobre.

21. Z výpovede samotného maloletého Y.a pre prvostupňový súd vyplynulo, že otca má rád, chce sa s ním stretávať, cíti sa u neho veľmi dobre, avšak väčšinou keď má ísť k otcovi ho bolí hlava a má hnačku, nevie však prečo to tak je, keďže nie je nervózny, keď tam má ísť. Prvostupňový súd dospel k názoru, že maloletý má stres nie z toho, že sa má stretnúť s otcom, ale z toho, že zase dôjde ku konfliktu medzi jeho rodičmi, a to práve v čase, keď ho majú odovzdávať na styk. Súd prvej inštancie uviedol, že aj zo

správy od psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poltár vyplýva, že opozičné postoje bránia snahám oboch rodičov o dosiahnutie konsenzu ohľadnom výchovy ich maloletého syna, a problémy ktoré maloletý má ako osobnosť pramenia zo záťaže zlej rodičovskej komunikácie a kooperácie, ktorá je konfliktná. A v tomto smere na maloletého vzniká tlak. Vyjadril názor, že rodičia by v prvom rade mali zlepšiť komunikáciu medzi sebou, odstrániť vzájomné konflikty, nakoľko všetky ich nezhody sa odzrkadľujú na správaní a zdravotnom stave maloletého v čase, keď sa má stretnúť s otcom. Poukázal pritom na vyjadrenie znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej na pojednávaní súdu, keď bola vypočutá ku svojmu znaleckému posudku a uviedla, že, to ako komunikujú medzi sebou rodičia sa odráža na osobnosti dieťaťa, a ak je tento vzťah plný konfliktov, tak aj jeho vnútro bude plné konfliktov.

22. Prvostupňový súd konštatoval, že v prípade, ak by umožnil otcovi maloletého dieťaťa bežne sa stýkať tak, ako to navrhla matka, posledný víkend v mesiaci od piatku od 18.00 hod. do soboty do 17.00 hodiny mimo hokejovej sezóny a počas hokejovej sezóny posledný víkend v nedeľu od 9.00 hodiny do 18.00 hodiny, otcovi by sa značne obmedzilo stretávanie sa s maloletým dieťaťom, a tým by sa eliminovalo právo maloletého na tvorbu rovnocenného a vyváženého vzťahu k obidvom rodičom.

23. Súd prvej inštancie napokon uzavrel, že zmenil bežný styk otca s maloletým dieťaťom, pričom prihliadol aj na závery O. posudku PhDr. Martiny Bečkovej, číslo 20/2019 a taktiež aj na jej výpoveď, kde navrhla za daných okolností eliminovať tlak na maloletého čo sa týka bežného styku tak, ako to navrhla matka, t. j. každý druhý párny víkend od piatku od 18.00 hodiny do soboty do 17.00 hodiny mimo hokejovej sezóny a z dôvodu, aby mohlo dôjsť k budovaniu vzťahu medzi otcom a maloletým, súd upravil otcovi styk s maloletým aj každú prvú párnu nedeľu od 9.00 hodiny do 18.00 hodiny, kedy maloletý nemá žiadne tréningy, ani zápasy, aby otec, ktorý ak má o neho skutočný záujem sa mu v tomto čase mohol venovať, a nie ho len doprevádzať na zápas alebo tréning. Počas hokejovej sezóny prvostupňový súd upravil otcovi styk každú párnu nedeľu od 9.00 hodiny do 18.00 hodiny, pričom matka navrhla len jednu párnu nedeľu, keďže mal za to, že v prípade, ak by bol vyhovel v tomto smere návrhu matky, tak počas týchto 8 mesiacov, kedy je hokejová sezóna by sa otec s maloletým stretával je len 1-krát za mesiac, čo podľa názoru prvostupňového súdu nie je akceptovateľné.

24. V časti úpravy styku otca s maloletým Y. počas vianočných, veľkonočných sviatkov, jarných, letných prázdnin, nepovažoval prvostupňový súd za potrebné ho zmeniť, nakoľko matka v tejto časti ani nezdôvodnila potrebu zmeny úpravy styku, a ako sa ukázalo aj v priebehu konania, nebol problém keď maloletý bol s otcom ani počas jarných, letných prázdnin, ani vianočných sviatkov.

25. O trovách konania súd rozhodol aplikujúc § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. O povinnosti otca maloletého dieťaťa nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 250,- Eur, súd prvej inštancie rozhodol aplikujúc § 57 a § 58 CMP.

27. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec maloletého dieťaťa (ďalej aj „odvolateľ"), domáhajúc sa zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia vrátenia veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne zmeny odvolaním napadnutého rozhodnutia tak, že návrh matky bude zamietnutý.

28. Podané odvolanie odvolateľ odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. e) a f) CSP tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolateľ v podanom odvolaní uviedol, že matka maloletého dieťaťa svoj návrh na zmenu úpravy styku otca s maloletým synom pôvodne zdôvodňovala najmä skutočnosťou, že otec maloletého nerešpektuje jeho športové aktivity a nezabezpečuje dopravu na hokejové tréningy, resp. hokejové zápasy. V priebehu pojednávania však bolo podľa názoru otca jednoznačne preukázané, že to bola práve sama matka maloletého, ktorá svojvoľne neumožňovala otcovi styk s maloletým v čase konania hokejových tréningov, resp. zápasov a teda svojvoľne nerešpektovala úpravu styku otca s maloletým tak, ako bol súdom upravený. Otcovi v podstate absolútne objektívne znemožňovala možnosť zabezpečovať a rešpektovať športové záujmy a aktivity maloletého. Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva svojvoľnosť a účelovosť správania sa matky maloletého. V priebehu konania vyšlo najavo, že vzťah maloletého so svojim otcom je dobrý, postupne sa ešte zlepšuje a u otca sa maloletý cíti dobre.

Otec sa maloletému snaží intenzívnejšie venovať, čo je však často znemožnené práve prístupom samotnej matky maloletého, ktorá svojvoľne nerešpektuje v súčasnosti stále právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o styku otca s maloletým. Vyvoláva u maloletého pocity napätia a úzkosti, keď sa má stretnúť s otcom, ktoré však u maloletého počas jeho pobytu u otca preukázateľne nepretrvávajú a podľa názoru otca neexistuje relevantný dôvod na zúženie rozsahu jeho styku s maloletým synom. Otec má za to, že zúženie rozsahu styku s maloletým tak, ako to upravuje súd prvej inštancie v odvolaním napádanom rozsudku, nie jej v najlepšom záujme maloletého. Matka maloletého svojím návrhom na zmenu styku otca s maloletým dieťaťom nesleduje najlepšie záujmy maloletého, čo nakoniec vyplýva, okrem iného, aj z jej podania zo dňa 31. 01. 2019, v ktorom navrhovala zmenu styku aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, pričom na takúto zmenu úpravy styku neexistuje žiadny relevantný dôvod. Zámerom matky je len obmedziť, resp. v čo najväčšej možnej miere zúžiť, rozsah stretávania sa otca s maloletým synom, bez ohľadu na vysoko pravdepodobné negatívne dopady takéhoto zúženia rozsahu styku otca s maloletým na maloletého a jeho vzájomný vzťah s otcom.

29. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť s poukazom na to, že upravený styk je v záujme maloletého dieťaťa.

30. Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil. Uviedla, že v rámci súdneho konania bolo vykonané znalecké dokazovanie. Znalkyňa konštatovala vo svojej výpovedi komplikovaný vzťah, pričom nie je podstatné, či ho otec vozí na tréningy alebo nie. Je potrebné hľadať inú cestu pre dieťa a zmierniť tlak, ktorý je na dieťa vyvíjaný a spôsobuje závažné ťažkosti v správaní, napr. prostredníctvom budovania intenzívnejšieho vzťahu so starými rodičmi. Znalkyňa jednoznačne konštatovala, že po štyroch rokoch od prvého znaleckého dokazovania, pozitívne zmeny vo vzťahu dieťaťa a otca nezaznamenala. Y. musí mať jedno výchovné prostredie, aby mal režim, ktorý nie je zasiahnutý konfliktom. Miernym obmedzením styku otca, nedôjde k zhoršeniu vzťahov medzi otcom a synom, iba sa vytvorí priestor na uvoľnenie tlaku na dieťa. Otec sa voči rozsudku odvolal, hoci mu bol styk so synom zúžený len minimálne a nikto ho neobmedzuje v tom, aby sa aj mimo času určeného na styk so synom, zúčastňoval jeho športových aktivít. Otec dieťaťa si upravuje realitu podľa potreby. Nie je schopný správať sa zodpovedne dlhodobo. Jeho zmena je vždy krátkodobá, pred blížiacim sa termínom pojednávaní. Nie je schopný vyhodnotiť dopad svojho konania na maloletého. V rámci exekučného konania EX/540/2016 bol otcovi dieťaťa odobratý vodičský preukaz, z dôvodu neplatenia výživného, napriek tomu pravidelne viedol motorové vozidlo, aj pod vplyvom alkoholu, kedy spôsobil dopravnú nehodu, z ktorej miesta odišiel a dopustil sa porušenia zákona napriek tomu, že podľa rozhodnutia 2T/80/2016 dňa 09. 05. 2017 bol právoplatne odsúdený s podmienečným odkladom na 5 rokov. Okrem toho bola naňho podaná obžaloba 3T/132/2019 za neplatenie výživného. Zo znaleckého posudku ako aj z výpovede znalkyne vyplýva, že športová aktivita maloletého Y.a je nadradená nad styk s otcom, pretože je to priestor, kde sa dieťa realizuje, cez ktorý lepšie zvláda situácie. Šport mu pomáha a je preňho motiváciou. Y. netrávi s otcom čas, trávi ho u starých rodičov, s ktorými má dobrý vzťah a cez tento priestor by si mal otec budovať vzťah so synom. Otec zaťahuje syna do vecí, ktoré mu neprináležia a neodôvodneným privolávaním polície a nespočetnými trestnými oznámeniami na matku vyvoláva ešte viac zaťažujúce situácie pre Y.a.

31. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ust. § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

32. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

33. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

34. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odôvodnením napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v celom rozsahu vecne správne, a keďže odvolací súd v zmysle § 65 CMP nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu, a ani nie je v zmysle § 66 CMP viazaný odvolacími dôvodmi, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a ako celok ho i potvrdil.

35. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ust. § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je nie len dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP.

36. Odvolací súd konštatuje, že otec maloletého dieťaťa v odôvodnení neuviedol žiadne skutočnosti, alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvostupňového súdu a s ktorými by sa prvostupňový súd pri rozhodovaní a pri jeho odôvodnení nevysporiadal.

37. Aby odvolací súd neopakoval na zdôvodnenie svojho rozhodnutia logické argumenty a závery prvostupňového súdu, ktoré prvostupňový súd už vyslovil v odôvodení svojho rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty otca maloletého dieťaťa uvedené v jeho odvolaní.

38. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že pokiaľ sa rodičia maloletého dieťaťa nevedia dohodnúť na realizácii stretávania sa rodiča, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, s maloletým dieťaťom, je namieste aby styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom bol upravený autoritatívnym rozhodnutím súdu. Účelom takejto úpravy styku súdom je zabezpečiť, aby druhý rodič mal možnosť aspoň čiastočne participovať na výchove maloletého dieťaťa.

39. Obom rodičom by malo záležať na tom, aby vzťahy medzi dieťaťom a oboma rodičmi boli čo najlepšie, pretože v živote môžu nastať situácie, že rodič, ktorý má dieťa zverené do starostlivosti, sa nebude môcť z rôznych dôvodov (veľakrát z vážnych zdravotných) starať o dieťa a v takom prípade tu nastupuje povinnosť, aby sa o dieťa postaral druhý z rodičov, ktorému dovtedy maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Stretávanie sa rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do osobnej starostlivosti, s maloletým dieťaťom, má za účel, okrem iného aj to, aby sa udržali rodinné väzby, aby v prípade, ak nastane situácia, že rodič, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, sa nebude môcť z rôznych dôvodov osobne starať o maloleté dieťa, aby maloleté dieťa bez problémov prijalo osobnú starostlivosť rodiča, ktorý sa o neho dovtedy osobne nestaral.

40. Preskúmaním veci odvolací súd podobne ako súd prvej inštancie zistil, že vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa sú narušené a dá sa hovoriť o konflikte medzi nimi, čo v značnej miere negatívne vplýva na maloletého. Maloletému pomáha zvládať negatívne situácie, prameniace z konfliktu medzi rodičmi, šport, ktorému sa venuje a ktorý je pre neho „všetkým". Pre vytvorenie priestoru na to, aby sa maloletý Y. mohol venovať športovej aktivite, ktorá mu aj podľa záverov predmetného znaleckého posudku a záverov znalkyne pomáha zvládať „tlak", bolo potrebné upraviť stretávania sa otca s maloletým dieťaťom tak, aby sa maloletý mohol nerušene zúčastňovať či už hokejových tréningov alebo zápasov podľa rozpisu športového klubu, ktorého je momentálne členom.

41. Ak okresný súd upravil styk otca maloletého dieťaťa s maloletým dieťaťom tak, že pri úprave prihliadol na športovú aktivitu maloletého dieťaťa, ktorá maloletému dieťaťu pomáha zvládať náročnú psychickú záťaž, prameniacu z konfliktov medzi rodičmi, nemožno hovoriť, že by takáto úprava nebola v záujme maloletého dieťaťa, ba práve naopak je na prospech záujmov maloletého dieťaťa.

42. Ak ťažiskovými námietkami otca maloletého dieťaťa uvádzanými v odvolaní boli námietky spočívajúce v tom, že zúženie rozsahu styku s maloletým tak, ako to upravuje súd prvej inštancie v odvolaním napádanom rozsudku, nie jej v najlepšom záujme maloletého, tak tieto námietky nie súd dôvodné.

43. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil majúc za to, že dôvody uvedené v odvolaní otca maloletého dieťaťa neovplyvňujú správnosť záverov súdu prvej inštancie založených na náležitom zistení skutkového stavu a správnom vyhodnotení vykonaného dokazovania.

44. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súd odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).
Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,
a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis.
(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).